

ชุดโครงการวิจัยและพัฒนา
เรื่อง
การพัฒนาการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรสวนกุหลาบศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๕๖-๒๕๕๗

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เป็นโรงเรียนรัฐบาลแห่งแรกของประเทศไทย เปิดสอนเฉพาะนักเรียนชาย ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ก่อตั้งโดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ต่อมา นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ตามนโยบายกระจายโอกาสทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปัจจุบันมีรวมทั้งหมด ๑๑ แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เพชรบูรณ์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สระบุรี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตินครสวรรค์) โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นครศรีธรรมราช

ในด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย ปรากฏว่ามีความหลากหลายยิ่ง ในกรณีนี้ เพื่อการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นนักเรียนสวนกุหลาบและควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษา สมาคมครู และศิษย์เก่าสวนกุหลาบวิทยาลัย ภายใต้การนำของ ผอ.สมหมาย วัฒนะศิริ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ได้มีแนวคิดและเริ่มดำเนินการหลักสูตรสวนกุหลาบศึกษา **ระยะที่ ๑** (ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๕๕) โดย "หลักสูตรสวนกุหลาบฯ ศึกษา" มุ่งเน้นให้นักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ ได้เรียนรู้ในเรื่อง "ความเป็นมาของสวนกุหลาบฯ" และส่งเสริม "การมีอัตลักษณ์ความเป็นลูกสวนกุหลาบฯ" ที่เป็นรูปธรรม จนถึงปี ๒๕๕๖ ได้มีแนวคิดในการดำเนินงาน **ระยะที่ ๒ (๒๕๕๖-๒๕๕๗)** ที่เน้นขยายกรอบแนวคิดของหลักสูตรสวนกุหลาบฯ ศึกษา ให้ครอบคลุมในเรื่อง (๑) "แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับลูกสวนกุหลาบ เสริมหลักสูตรปกติของสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัยฯ เพื่อให้ลูกสวนกุหลาบฯ รายบุคคล เกิดการพัฒนาด้านอัตลักษณ์ที่คาดหวังและพัฒนาเต็มตามศักยภาพในหลักสูตรปกติ รวมถึงการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกของสังคมในศตวรรษที่ ๒๑" และ (๒) แนวทางการบริหารจัดการในระดับสถานศึกษาและระดับเครือข่ายเพื่อสร้างความเป็นเลิศระดับประเทศ สำหรับโรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัยฯ

ในการดำเนินงานระยะที่ ๒ (๒๕๕๖-๒๕๕๗) โครงการพัฒนาการศึกษาตามหลักสูตรสวนกุหลาบฯ ศึกษา ได้มีแนวคิดในการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษา โดยได้ยกร่างมาตรฐานคุณภาพ "กุหลาบหลวง" เป็นข้อกำหนดในการดำเนินงานของสถานศึกษาเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามอย่างสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีอัตลักษณ์ "สุภาพบุรุษ สุภาพสตรี สวนกุหลาบฯ" เจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มีสมรรถนะเป็นพลเมืองและพลโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพที่สำคัญ ๕ ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ ๑ มาตรฐานคุณภาพครอบครัวสวนกุหลาบฯ
- ส่วนที่ ๒ มาตรฐานคุณภาพครูที่ปรึกษาสวนกุหลาบฯ
- ส่วนที่ ๓ มาตรฐานคุณภาพครูผู้สอนสวนกุหลาบฯ
- ส่วนที่ ๔ มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสวนกุหลาบฯ
- ส่วนที่ ๕ มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการเครือข่ายสวนกุหลาบฯ

ในการนี้ เพื่อให้ได้มาตรฐานกุหลาบหลวงที่มีคุณภาพ เหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้องตามหลักวิชา และเกิดประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบฯ อย่าง เป็นรูปธรรม และมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนในการตรวจสอบยืนยันความสำเร็จในการดำเนินงาน คณะทำงานจึงเห็นว่าน่าจะมีการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทำการทดลองนำร่องรูปแบบการบริหาร จัดการ เพื่อให้ได้รูปแบบการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ในช่วงแรก (๒๕๕๗) ก่อนที่จะขยายผลระบบการ ดำเนินงานแบบทั้งโรงเรียนในช่วงที่ ๒ (๒๕๕๘-๒๕๕๙) พร้อมตรวจสอบผลสำเร็จในการยกระดับคุณภาพ การศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย ทั้งนี้ คาดหวังว่า การดำเนินงานในลักษณะนี้ จะทำให้ได้ต้นแบบนวัตกรรมจัดการ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้รายวิชาสวนกุหลาบฯ ศึกษา การบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้น การการบริหารจัดการระดับครอบครัว การจัดการเรียนรู้ ระดับรายวิชา การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน และการบริหารจัดการ ระดับเครือข่ายสวนกุหลาบฯ ที่จะเป็ต้นแบบนวัตกรรม ที่เป็นประโยชน์แก่วงการศึกษาของประเทศไทย ในโอกาสต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่สอดรับกันระหว่างครอบครัว โรงเรียนและเครือข่ายสวนกุหลาบฯ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของ นักเรียนสวนกุหลาบฯ ให้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๒ เพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบบริหารจัดการตามกรอบแนวคิดหลักสูตรสวนกุหลาบฯศึกษา ในโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ ปีการศึกษา ๒๕๕๘-๒๕๕๙

๓. ขอบเขตของการวิจัย

๓.๑ การวิจัยครั้งนี้ มุ่งพัฒนานวัตกรรมการจัดการ (management Innovation/Management System) ที่เกี่ยวข้องกับ

- ๑) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้รายวิชาสวนกุหลาบฯ ศึกษา
- ๒) มาตรฐานการบริหารจัดการระดับครอบครัว
- ๓) มาตรฐานการบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้น
- ๔) มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ระดับรายวิชา
- ๕) มาตรฐานการบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน และ
- ๖) มาตรฐานการบริหารจัดการระดับเครือข่ายสวนกุหลาบฯ ที่เน้นวิธีวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action Research) สำหรับผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ

๓.๒ เป้าหมายการทดลองนวัตกรรม คือ โรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบ ๑๑ โรงเรียน ประกอบด้วยโครงการวิจัยย่อย ๆ และผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

๑) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสวนกุหลาบศึกษา ๑๑ โครงการ (ผู้ร่วมวิจัย : ครูที่รับผิดชอบหลักการเรียนการสอน/การจัดกิจกรรม สวนกุหลาบศึกษา ๑๑ คน และ หัวหน้าชุดโครงการวิจัยย่อย ๑ คน)

๒) การพัฒนาระบบดูแลนักเรียนระดับชั้นเรียนและครอบครัว โรงเรียนละ ๔ ห้องเรียน รวม ๔๔ โครงการ (ผู้ร่วมวิจัย : ครูแนะแนวที่ทำหน้าที่อาจารย์ประจำชั้น ๔๔ คน และ หัวหน้าชุดโครงการวิจัยย่อย ๑ คน)

๓) การพัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนรู้รายวิชา ๑๑ โรงเรียน โรงเรียนละ ๘ กลุ่มสาระ รวม ๘๘ โครงการ (ผู้ร่วมวิจัย : ครูแกนนำกลุ่มสาระที่รับผิดชอบสอนวิชาต่าง ๆ จำนวน ๘๘ คน และ หัวหน้าชุดโครงการวิจัยย่อย ๑ คน)

๔) การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับสถานศึกษา ๑๑ โครงการ (ผู้ร่วมวิจัย : รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือกิจการนักเรียน จำนวน ๑๑ คน และ หัวหน้าชุดโครงการวิจัยย่อย ๑ คน)

๕) การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อการยกระดับและควบคุมคุณภาพเครือข่ายสวนกุหลาบ ๑ โครงการ (ผู้ร่วมวิจัย : กรรมการบริหารเครือข่ายสวนกุหลาบ และผู้เชี่ยวชาญด้าน e-Monitoring รวม ๑๓ คน)

๓.๓ ตัวแปร ในการศึกษาค้างนี้

๓.๓.๑ ตัวแปรต้น คือ

- ๑) การจัดการเรียนการสอนรายวิชาสวนกุหลาบศึกษา
- ๒) การบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้นและครอบครัว
- ๓) การบริหารจัดการระดับกลุ่มสาระและรายวิชา
- ๔) การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน
- ๕) การบริหารจัดการระดับเครือข่ายสวนกุหลาบ

๓.๓.๒ ตัวแปรตาม ในการตรวจสอบความสำเร็จ ประกอบด้วย

๑) ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้องตามหลักวิชาของรูปแบบการบริหารจัดการที่สังเคราะห์ขึ้น

๒) ประโยชน์ของระบบบริหารจัดการ ในด้าน

(๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง และ

(๒) พัฒนาการด้านสมรรถนะของนักเรียน

๓.๔ ระยะเวลาในการวิจัยทดลองนำร่อง ขยายผล และประเมินความสำเร็จในภาพรวม :

ปีการศึกษา ๒๕๕๖-๒๕๕๗

๔. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ยึดหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา(The Research & Development) ที่ให้กลุ่มเป้าหมายในการใช้รูปแบบมาทำหน้าที่ผู้ร่วมวิจัย(Co-Researchers)ในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

๔.๒ ใช้หลักการพัฒนาเชิงขับเคลื่อนทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับหลักการมีส่วนร่วม การพัฒนาแบบเสริมพลังอำนาจ และการจัดการความรู้

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาแบบเสริมพลังอำนาจ การจัดการความรู้ และ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ตัวแปรต้น

- ๑) การจัดการเรียนการสอนรายวิชาสวนกุหลาบศึกษา
- ๒) การบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้นและครอบครัว
- ๓) การบริหารจัดการระดับกลุ่มสาระและรายวิชา
- ๔) การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน
- ๕) การบริหารจัดการระดับเครือข่ายสวนกุหลาบ

ทดลองนำร่อง
(๒๕๕๗)

ตัวแปรตาม

- ๑) ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้องตามหลักวิชาของรูปแบบการจัดการที่สังเคราะห์ขึ้น
- ๒) ประโยชน์ของระบบบริหารจัดการ ในด้าน
 - (๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง และ
 - (๒) พัฒนาการด้านสมรรถนะของนักเรียน

ขยายผล
๒๕๕๘-๒๕๕๙

ประเมินการดำเนินงาน

๑. ประเมินความก้าวหน้าสิ้นปี ๒๕๕๘
- 2๒ ตรวจสอบความสำเร็จ จาก**ตัวบ่งชี้** ต่อไปนี้(ตามกรอบ BSC)
 - ๒.๑ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ปรากฏต่อผู้เรียนและครูสวนกุหลาบ
 - ๒.๒ ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองต่อระบบบริหารจัดการและบริการการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ
 - ๒.๓ ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการด้านต่างๆ
 - ๒.๔ การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร เครือข่ายสวนกุหลาบ

๕. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ หมายถึง เครือข่ายโรงเรียน ๑๑ โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เพชรบูรณ์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สระบุรี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัติ) นครสวรรค์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี และ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นครศรีธรรมราช

คณะกรรมการบริหารเครือข่ายสวนกุหลาบ หมายถึง คณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้ามาร่วมในการขับเคลื่อนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่าย

มาตรฐานคุณภาพกุหลาบหลวง หมายถึง กรอบแนวทางการบริหารจัดการที่กำหนดขึ้นในลักษณะขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้พฤติกรรม ที่สะท้อนถึงการทำงานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ เพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสมรรถนะของผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ ประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพครอบครัวสวนกุหลาบฯ มาตรฐานคุณภาพครูที่ปรึกษาสวนกุหลาบฯ มาตรฐานคุณภาพครูผู้สอนสวนกุหลาบฯ

มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสวนกุหลาบฯ และมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการ
เครือข่ายสวนกุหลาบฯ

มาตรฐานคุณภาพครอบครัวสวนกุหลาบฯ หมายถึง แนวปฏิบัติของครอบครัว เพื่อสนับสนุนการ
เรียนรู้หรือพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่เป็นบุตรหลาน หรือนักเรียนร่วมชั้นเรียน

มาตรฐานคุณภาพครูที่ปรึกษาสวนกุหลาบฯ หมายถึง แนวปฏิบัติของครูที่ปรึกษา เพื่อสนับสนุน
การเรียนรู้หรือพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในห้องประจำชั้น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาใน
สมรรถนะที่พึงประสงค์

มาตรฐานคุณภาพครูผู้สอนสวนกุหลาบฯ หมายถึง แนวปฏิบัติของครอบครัว เพื่อสนับสนุนการ
เรียนรู้หรือพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่เป็นบุตรหลาน หรือนักเรียนร่วมชั้นเรียน

มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสวนกุหลาบฯ หมายถึง แนวปฏิบัติสำหรับ
สถานศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์หรือแก้ปัญหา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หรือพัฒนาศักยภาพ
ของนักเรียนในโรงเรียน ให้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการเครือข่ายสวนกุหลาบฯ หมายถึง แนวปฏิบัติสำหรับกรรมการ
เครือข่าย ในการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาในเครือข่ายสวนกุหลาบฯ ให้มีคุณภาพสูง สามารถลดความ
แตกต่างระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย

ประสิทธิภาพของระบบ หมายถึง คุณภาพของระบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์

ความเหมาะสมของระบบ (Propriety standard) หมายถึง การประเมินตามการรับรู้ของ
ผู้เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านเนื้อหาสาระของระบบ สมรรถนะของเยาวชน ครูหรือ
ครอบครัวผู้ใช้ระบบ ความเป็นนวัตกรรมหรือวิธีการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ความถูกต้องตามหลักวิชาที่
เน้นการสร้างวินัยเชิงบวก ความชัดเจน กระชับและเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับผู้เรียนหรือครอบครัวที่มี
สามารถแตกต่างกันตามหลักการทางศึกษาศาสตร์ มีความเป็นมิตร เอื้ออาทร เคารพในสิทธิส่วนตัวของ
ผู้เกี่ยวข้อง มีการสะท้อนข้อมูลที่แสดงถึงความรับผิดชอบและยุติธรรม

ความเป็นไปได้ของระบบ (Feasibility standard) หมายถึง การประเมินตามการรับรู้ของ
ผู้เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์จากการเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และสอดคล้องกับ
สภาพการณ์ในความเป็นจริง ความเป็นไปได้ในการนำระบบมาเสริมในหลักสูตรภาคปกติ ใช้เวลาหรือ
ทรัพยากรน้อย สะดวกแก่การปฏิบัติ ไม่ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของผู้ปฏิบัติ ตลอดจนหลักฐานเชิงประจักษ์จาก
บันทึกข้อมูลหรือปฏิบัติการได้จริงภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ความเป็นประโยชน์ของระบบ (Utility standard) หมายถึง การประเมินตามการรับรู้ของ
ผู้เกี่ยวข้องโดยวิเคราะห์จาก ระบบช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้เกี่ยวข้องทราบถึงจุดหมาย มองเห็นภาพความสำเร็จ
ที่ทำหาย กระตุ้นความอยากรู้และอยากปฏิบัติ มองเห็นเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน มีแนวโน้มที่จะเกิดผล
ต่อทั้งต่อร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญาของเยาวชน มีแนวโน้มที่จะเกิดผลดีต่อเยาวชน ตลอดจนการมีข้อมูล
เชิงประจักษ์ว่า สามารถเสริมสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ทำที่ความรู้สึกต่อกระบวนการบริหารจัดการตามกรอบ
นวัตกรรม ที่สะท้อนถึงการรู้สึกเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วยหรือเห็นคุณค่าของระบบ ตามการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้อง
วัดโดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

พัฒนาการด้านสมรรถนะของผู้เรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหรือกลุ่มผู้เรียน
ในด้านผลการเรียน พฤติกรรม หรือคุณลักษณะ เป็นการวัดเชิงเปรียบเทียบระหว่างระยะก่อนการใช้

นวัตกรรม กับหลังใช้นวัตกรรม วัดโดยการสังเกต การทดสอบ การประเมินและรวบรวมข้อมูลตามแบบเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

๖. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องต่อไปนี้

- ๖.๑ แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๖.๒ ความเป็นมาของโรงเรียนสวนกุหลาบ และเครือข่ายสวนกุหลาบ
- ๖.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ๖.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบอิงมาตรฐาน
- ๖.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบยั่งยืน
 - การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
 - การพัฒนาแบบเสริมพลังอำนาจ
 - การจัดการความรู้ การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้
- ๖.๖ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการและการพัฒนารูปแบบ
- ๖.๗ แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

๗. แนวดำเนินการวิจัย

ระยะที่ ๑ (๒๕๕๗) : ทดลองนำร่องรูปแบบการบริหารจัดการ ๕ ลักษณะ

ในการทดลองนำร่อง เน้นการปฏิบัติการตามกรอบมาตรฐานกุหลาบหลวง 5 ส่วน แต่ละรายการ มีแนวปฏิบัติการ และ เป้าหมายของการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

นวัตกรรมจัดการ	แบบจำลองการปฏิบัติ (Action Model)	ความสำเร็จที่คาดหวัง (Change Model)
๑. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาสวนกุหลาบศึกษา	ปฏิบัติตามกรอบหลักสูตรสวนกุหลาบศึกษา ฉบับ พ.ศ.๒๕๕๖ โดยทุกโรงเรียนสามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง	ความรู้-ความเข้าใจในความเป็นมาของสวนกุหลาบ และ คุณลักษณะอัตลักษณ์ความเป็นลูกสวนกุหลาบฯ ได้ต้นแบบนวัตกรรม ๑๒ รายการ
๒. การบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้นและครอบครัว	ปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานครูที่ปรึกษาสวนกุหลาบและครอบครัวสวนกุหลาบ โดยทุกห้องประจำชั้นทดลอง สามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง	เด็กกลุ่มเก่ง มีความเป็นเลิศ เด็กกลุ่มอ่อน/กลุ่มเสี่ยงหมดไป ได้ต้นแบบนวัตกรรม ๓๔ รายการ
๓. การบริหารจัดการระดับรายวิชา	ปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานครูผู้สอนสวนกุหลาบ โดยทุกรายวิชาสามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับรายวิชาสูงขึ้น และ เด็กกลุ่มอ่อน/กลุ่มเสี่ยง หมดไป ได้ต้นแบบนวัตกรรม ๘๙ รายการ
๔. การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน	ปฏิบัติการตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสวนกุหลาบฯ	แนวโน้มคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจต่อระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ได้ต้นแบบนวัตกรรม 12 รายการ
๕. การบริหารจัดการระดับเครือข่ายสวนกุหลาบ	ปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการเครือข่ายสวนกุหลาบฯ ที่เน้นระบบ e-monitoring	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายโดยเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้น ความแตกต่างระหว่างโรงเรียนลดลง และสมาชิกเครือข่ายมีความพึงพอใจต่อระบบควบคุมคุณภาพโดยเครือข่าย ได้ต้นแบบนวัตกรรม ๒ รายการ

ระยะที่ ๒ (๒๕๕๘-๒๕๕๙) : การขยายผลในสถานศึกษาและการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการดำเนินการระยะที่ ๒ เป็นการดำเนินงานในลักษณะการขยายผลการดำเนินงานจากโมเดลการบริหารจัดการระยะที่ ๑ เป็นการดำเนินงานพัฒนาและควบคุมคุณภาพทั้งโรงเรียน เป็นระยะเวลา ๒ ปีการศึกษา(๒๕๕๘-๒๕๕๙) โดย

๑) ทำการประเมินความก้าวหน้าเมื่อสิ้นปีการศึกษา ๒๕๕๘ และ

๒) ประเมินรวมสรุปหรือประเมินประสิทธิผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา ๒๕๕๙ โดยตรวจสอบความสำเร็จจากตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ต่อไปนี้(ตามกรอบแนวคิด The Balanced Scorecard)

(๑) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ปรากฏต่อผู้เรียนและครูสอนกุหลาบ

(๒) ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองต่อระบบบริหารจัดการและบริการการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบ

(๓) ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการด้านต่างๆ

(๔) การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร เครือข่ายสวนกุหลาบ

- ได้รายงานการวิจัยเชิงประเมิน ๑๒ รายการ

๙. งบประมาณ : งบสนับสนุนจาก

- สมาคมศิษย์เก่าสวนกุหลาบวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- สมาคมผู้ปกครองและครูสวนกุหลาบวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- มูลนิธิสวนกุหลาบวิทยาลัย

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบมีคุณภาพสูงขึ้น ความแตกต่างระหว่างโรงเรียนน้อยลง

๑๐.๒ ได้ต้นแบบในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่หลากหลาย

๑๐.๓ สพฐ.ได้ต้นแบบในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพเครือข่ายสถานศึกษาต่างๆ ในลักษณะต่าง ๆ ในประเทศไทย ในโอกาสต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก : เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยในโครงการนี้ ประกอบด้วย นวัตกรรมการจัดการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ/ชุดโครงการวิจัย	เครื่องมือทดลอง/แนวปฏิบัติ ในการบริหารจัดการ	เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
๑. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาสวนกุหลาบศึกษา	กรอบหลักสูตรสวนกุหลาบศึกษา ฉบับ พ.ศ.๒๕๕๖ (แต่ละโรงเรียนประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง)	๑.๑ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและอัตลักษณ์ของนักเรียนสวนกุหลาบ เป็นแบบทดสอบคู่ขนาน 2 ฉบับหรือจัดทำเป็นศูนย์ทดสอบ (คลังข้อสอบ) ๑.๒ แบบประเมินสมรรถนะความเป็นผู้นำ/อัตลักษณ์สวนกุหลาบ (ภูมิใจ+คุณลักษณะ) ๑.๓ แบบสอบถามความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ฉบับนักเรียน ๑.๔ แบบสอบถามความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ฉบับครูผู้สอน
๒. การบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้นและครอบครัว	กรอบมาตรฐานครูที่ปรึกษาสวนกุหลาบและครอบครัวสวนกุหลาบ (แต่ละโรงเรียนประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง)	๒.๑ แบบสอบถามความคิดเห็น ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ตามการรับรู้ของครูที่ปรึกษา ๒.๒ แบบสอบถามความคิดเห็น ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และประโยชน์ ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนสวนกุหลาบฯ ๒.๓ แบบรายงานผลการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะและสมรรถนะนักเรียนห้องประจำชั้น
๓.การบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชา	กรอบมาตรฐานครูผู้สอนสวนกุหลาบ(แต่ละโรงเรียนประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง)	๓.๑ แบบสอบถามความคิดเห็น ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ๓.๒ แบบสอบถามความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน ๓.๓ แบบรายงานข้อมูลผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
๔. การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน	กรอบมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสวนกุหลาบฯ(แต่ละโรงเรียนประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง)	๔.๑ แบบสอบถามความคิดเห็น ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการ ที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แก่นักเรียน ๔.๒ แบบสอบถามความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของโรงเรียน
๕. การบริหารจัดการระดับเครือข่ายสวนกุหลาบ	-กรอบมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการเครือข่ายสวนกุหลาบฯ -ระบบฐานข้อมูล e-monitoring	๕.๑ แบบสอบถามความคิดเห็น ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายสวนกุหลาบ ๕.๒ แบบสอบถามความคิดเห็น ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของฐานข้อมูล e-monitoring ตามการรับรู้ของผู้บริหารเครือข่ายสวนกุหลาบ

ภาคผนวก ค.
กรอบรายงานการวิจัย

.....

การเขียนรายงานการวิจัยแต่ละเรื่อง แต่ละรายการ ได้กำหนดชื่อเรื่อง ดังนี้

งานวิจัยชุดที่ ๑: การจัดการเรียนรู้รายวิชาสวนกุหลาบศึกษา เลือกเขียนรายงานการวิจัยตามลักษณะ
ชื่อเรื่องต่อไปนี้

- ๑.๑ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาสวนกุหลาบศึกษา โรงเรียน.....จังหวัด.....
- ๑.๒ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาสวนกุหลาบศึกษา โรงเรียน.....จังหวัด.....
- ๑.๓ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ สาระการเรียนรู้สวนกุหลาบศึกษา โรงเรียน.....จังหวัด.....

งานวิจัยชุดที่ ๒ : การบริหารจัดการระดับห้องประจำชั้นและครอบครัว เลือกเขียนรายงานการวิจัยตาม
ลักษณะชื่อเรื่องต่อไปนี้

- ๒.๑ การพัฒนามาตรฐานครูประจำชั้นคุณภาพและครอบครัวคุณภาพ สำหรับนักเรียนห้อง.....ปีการศึกษา
๒๕๕๗ โรงเรียน.....จังหวัด.....
- ๒.๒ การบริหารจัดการตามมาตรฐานครูประจำชั้นคุณภาพและครอบครัวคุณภาพ สำหรับนักเรียนห้อง.....
ปีการศึกษา ๒๕๕๗ โรงเรียน.....จังหวัด.....
- ๒.๓ การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับห้องประจำชั้น ด้วยบทบาทร่วมของเครือข่ายผู้ปกครอง
สำหรับนักเรียนห้องปีการศึกษา ๒๕๕๗ โรงเรียน.....จังหวัด.....
- ๒.๔ มาตรฐานการบริหารจัดการห้องประจำชั้นคุณภาพ : กรณีศึกษา นักเรียนห้อง....ปีการศึกษา...โรงเรียน
.....จังหวัด.....

งานวิจัยชุดที่ ๓ : การบริหารจัดการระดับรายวิชา เลือกเขียนรายงานการวิจัยตามลักษณะชื่อเรื่องต่อไปนี้

- ๓.๑ การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ รายวิชา.....ชั้น.....ปีการศึกษา ๒๕๕๗ โรงเรียน.....
จังหวัด.....
- ๓.๒ การบริหารจัดการตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ รายวิชา.....ชั้น.....ปีการศึกษา ๒๕๕๗ โรงเรียน
.....จังหวัด.....
- ๓.๓ การพัฒนาระบบจัดการเรียนรู้ รายวิชา.....ชั้น.....ปีการศึกษา ๒๕๕๗ โรงเรียน.....จังหวัด
.....
- ๓.๔ การประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ รายวิชา.....ชั้น.....ปีการศึกษา ๒๕๕๗
โรงเรียน.....จังหวัด.....

งานวิจัยชุดที่ ๔ : การบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน เลือกเขียนรายงาน
การวิจัยตามลักษณะชื่อเรื่องต่อไปนี้

- ๔.๒ การพัฒนามาตรฐานการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียน.....จังหวัด.....
- ๔.๒ รูปแบบการบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระดับโรงเรียน สำหรับนักเรียนโรงเรียน
.....จังหวัด.....
- ๔.๓ การประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียน.....จังหวัด.....

งานวิจัยชุดที่ ๕ : การบริหารจัดการระดับเครือข่ายสวนกุหลาบ เลือกเขียนรายงานการวิจัยตามลักษณะ
ชื่อเรื่องต่อไปนี้

- ๕.๑ การพัฒนามาตรฐานการบริหารจัดการระดับเครือข่าย : กรณีศึกษา เครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย
- ๕.๒ รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพระดับเครือข่ายโรงเรียน กรณีเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย
- ๕.๓ การพัฒนาระบบกำกับติดตามคุณภาพงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับโรงเรียนเครือข่าย
สวนกุหลาบวิทยาลัย
- ๕.๔ ระบบขับเคลื่อนคุณภาพเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษา กรณีศึกษา เครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย

งานวิจัยชุดที่ ๖ : การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย
สิ้นปีการศึกษา ๒๕๕๙ เลือกเขียนรายงานการวิจัยเชิงประเมิน ตามลักษณะชื่อเรื่องต่อไปนี้

- ๖.๑ การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน โรงเรียน....จังหวัด.....
- ๖.๒ การประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพกุหลาบหลวง โรงเรียน....จังหวัด....
- ๖.๓ การประเมินประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนจังหวัด.....
- ๖.๔ การประเมินผลการขับเคลื่อนคุณภาพเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๙